מאמר
לך לך – ה׳תשמ״ב

מאת

כבוד קדושת

אדמו״ר מנחם מענדל

זצוקללה״ה נבג״מ זי״ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

●

בלתי מוגה

יוצא לאור לש״פ לך לך, י״ג מרחשון, ה׳תשפ״ז

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים״

770 איסטערן פאַרקווייַ ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושבע לבריאה

שבעים ושש שנה לנשיאות כ״ק אדמו״ר זי״ע

בס״ד.

פתח דבר

לקראת ש״פ לך לך, י״ג מרחשון הבעל״ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד״ה לך לך גו׳ שנאמר בהתוועדות ש״פ לך לך, יו״ד מרחשון ה׳תשמ״ב — הנחה בלתי מוגה (תדפיס מספר המאמרים תשמ״ב שמגיע בקרוב מבית הדפוס).

*

בתור הוספה — מברקים (תדפיס מכרכי אגרות־קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה״ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד ״הקיצו ורננו גו׳״, ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, ״תורה חדשה מאתי תצא״.

ועד הנחות בלה״ק

ז׳ חשון, ה׳תשפ״ז
שבעים ושש שנה לנשיאות כ״ק אדמו״ר זי״ע
ברוקלין, נ.י.

©
Published and Copyright 2026 by

LAHAK HANOCHOS INC.
788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213
Tel. (718) 604-2610
info@lahak.org • http://www.lahak.org
The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.
5787 • 2026
Printed in the United States of America

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „**ועד הנחות בלה״ק**״
(718) 604-2610

נדפס בדפוס
CH Print & Ship
478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203
(718) 771-5000

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

ב׳ עניני הליכה: מלמעלה למטה – מבחי׳ אברם, שכל הנעלם מכל רעיון, אל הארץ, בחי׳ מלכות, ועד לארץ כפשוטה. ומלמטה למעלה – כהפירוש הפשוט שההליכה היא מאור כשדים וחרן, לארץ ישראל. ושניהם קשורים זב״ז, כי, כדי שתהי׳ הירידה מלמעלה למטה, צריך נתינת כח ממדריגה נעלית, וענין זה נעשה ע״י הקדמת העלי׳ מלמטה למעלה.

ענינם בעבודת כל אחד מישראל – שבתחלת עבודתו בכל בוקר עולה מלמטה למעלה בסולם התפלה, ואח״כ יורד מלמעלה למטה לעבודה דהנהג בהם מנהג דרך ארץ. ובכללות הו״ע תורה – המשכה מלמעלה למטה, ומצוות – העלאה מלמטה למעלה.

ועי״ז באים לגילוי דלעת״ל באופן דוהתהלכתי בתוככם, ואולך אתכם קוממיות, ובאופן דאשר אראך, גילוי אלקות בבחי׳ ראי׳.

בס״ד. ש״פ לך לך, יו״ד מרחשון, ה׳תשמ״ב

(הנחה בלתי מוגה)

לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך גו׳[1]. ומבאר רבינו הזקן בתו״א[2] שבהליכה זו יש ב׳ ענינים[3], כמ״ש[4] וילך למסעיו, לשון רבים, שהם ב׳ מסעות, מלמטה למעלה ומלמעלה למטה כו׳.

ומבאר ענין ההליכה מלמעלה למטה, דהנה, אברם הוא אב רם[5], שכל הנעלם מכל רעיון, ומדרגא זו צריך ללכת מלמעלה למטה עד אל הארץ אשר אראך[1], בחי׳ המלכות, ועד לארץ כפשוטה. אמנם, אף שהליכה זו היא בבחינת ירידה מלמעלה למטה, מ״מ, ע״י ירידה זו ניתוסף עילוי באברם, שנקרא שמו אברהם, היינו שנתוספה בו אות ה׳, כי אב המון גוים נתתיך[6], כלומר, שהוספת אות ה׳ היא בשביל הירידה למטה להיות אב המון גוים, כי בכדי לרדת למטה יותר צריך שיומשך בו מדרגא נעלית יותר. ובדוגמת החכם שכשצריך להשפיע לקטן (בשנים או בשכל) ה״ה צריך לבינה יתירה כדי שיוכל להשפיע לו, שהרי מצינו שיש חכמים גדולים שאין ביכלתם להשפיע למטה ממדריגתם, ודוקא שלמה המלך שהי׳ חכם מכל האדם[7], לכן נאמר בו[8] וידבר שלשת אלפים משל, היינו שהוריד את דבר השכל שלשת אלפים מדריגות, ובכל מדריגה הי׳ צריך להלבישו במשל שהוא דבר זר הדומה אל הנמשל [ע״ד המובא בכמה מדרשי חז״ל משל למלך מלכי המלכים הקב״ה ממלך בשר ודם], והוא לפי שהי׳ בו בינה יתירה כו׳. ועד״ז בענייננו, שבכדי שיוכל להיות הירידה משכל הנעלם מכל רעיון עד למטה כו׳, להיות אב המון גוים, הי׳ צריך שתתוסף בו אות ה׳. וזהו אל הארץ אשר אראך, פי׳ שאראה

---

1) פרשתנו יב, א.

2) ריש פרשתנו (יא, א ואילך). וראה גם תורת חיים שם פט, ב. אוה״ת שם ח״ו תתרעט, ב. ד״ה זה תשל״ח (תו״מ סה״מ חשון ע׳ רנ ואילך).

3) בהמשך המאמר אמר כ״ק אדמו״ר שליט״א, שכיון שב׳ ענינים (פירושים) אלו הובאו בדרושי חסידות גם בפ׳ לך לך, מובן, שמוכרח הדבר (לא רק ממקום אחר, אלא) גם מצד פ׳ לך לך.

4) שם יג, ג.

5) ראה זח״א עט, ב (סתרי תורה). וראה תו״א שם. תורת חיים שם פ, א. אוה״ת שם ח״ד תרפה, א. ח״ו תתערב, א ואילך. ד״ה הנ״ל תשל״ח.

6) שם יז, ה.

7) מלכים־א ה, יא.

8) שם, יב.

ואגלה אותך (את אברהם) בעצמך[9], היינו שדוקא ע״י הירידה למטה מתגלית מעלתו האמיתית של אברהם אבינו.

וענין ההליכה שמלמטה למעלה הוא כהפירוש הפשוט במ״ש לך לך גו׳, דאין מקרא יוצא מידי פשוטו[10], שהליכה זו היתה מארצך וממולדתך ומבית אביך, היינו מאור כשדים ומחרן, שהוא חרון אף של מקום בעולם[11], אל הארץ אשר אראך. ולהעיר, שאף שאז היתה זו ארץ כנען, כמ״ש[12] והכנעני אז בארץ, הרי פירש רש״י שהי׳ הולך וכובש את ארץ ישראל מזרעו של שם, היינו, שעדיין היתה ארצו של שם, ועוד זאת, גם כשהיתה ארץ כנען, ה״ה למעלה באין ערוך מאור כשדים וחרן כו׳, שעז״נ[13] בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו׳, דנוסף להפירוש למעליותא, דעבר הנהר קאי על הנהר דקדושה (שכל הנעלם מכל רעיון), הרי ישנו גם הפירוש לגריעותא, כסיום הכתוב (ויעבדו אלהים אחרים), שתרח הי׳ עובד ע״ז, ואברהם הי׳ משבר צלמי אביו כו׳[14]. וזהו לך לך מלמטה למעלה, שלאחרי שפעל שבירת הצלמים בבית אביו ובמולדתו, הי׳ הולך אל הארץ אשר אראך, אל ארץ ישראל, ויקרא שם בשם ה׳ א־ל עולם[15], וכפרש״י[16] שבהיותו בבית אביו הי׳ רק אלקי השמים, היינו שהעולם הוא מציאות בפ״ע והקב״ה הוא א־ל העולם, ואח״כ פעל שיהי׳ גם אלקי הארץ, א־ל עולם, שהעולם ואלקות כולא חד[17]. וכמ״ש הרמב״ם (בהל׳ ע״ז[18]) בסדר עבודת אברהם אבינו בעולם.

וב׳ אופני הליכה הנ״ל שייכים וקשורים זה בזה. והענין הוא, שבכדי שתהי׳ הירידה מלמעלמ״ט, משכל הנעלם מכל רעיון עד למטה מטה, צריך נתינת כח ממדריגה נעלית (כנ״ל), וענין זה נעשה ע״י העלי׳ שלפנ״ז מלמטלמ״ע, שדוקא עי״ז יכול אח״כ לרדת למטה מטה, ועד שע״י הירידה למטה מתגלה מעלתו האמיתית כו׳.

---

9) תו״א שם. תו״ח שם פא, רע״א. אוה״ת שם ח״ו תתרעא, א.
10) שבת סג, א. וש״נ.
11) פרש״י ס״פ נח. וראה לקו״ש חט״ו ע׳ 63 ואילך.
12) פרשתנו יב, ו.
13) יהושע כד, ב. וראה אוה״ת שם ח״ד תרפב, ב. סה״מ עטר״ת ע׳ סב.
14) ב״ר פל״ח, יג.
15) וירא כא, לג. וראה סוטה י׳, סע״א ואילך.
16) חיי שרה כד, ז.
17) לקו״ת תבוא מב, ד. מג, ג. המשך תער״ב פקל״ג (ח״א ע׳ רנז ואילך [ח״ב ע׳ שמט ואילך]).
18) פ״א ה״ג.

ב) **והנה** כשם שב׳ עניני הליכה הנ״ל היו אצל אברהם אבינו, דכתיב בי׳[19] אחד הי׳ אברהם, ונקרא אברהם העברי[20], שכל העולם כולו מעבר אחד והוא מעבר אחד[21], הנה עד״ז הוא בכאו״א מישראל, שמקבל הכל בירושה מאברהם אבינו[22], שצ״ל אצלו העבודה בב׳ האופנים הנ״ל, דבתחלת עבודתו בכל בוקר ה״ה עולה מלמטלמ״ע בסולם התפלה[23], ק״ש ותפלה, שזוהי עלי׳ בעילוי אחר עילוי, באופן דלך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, שיוצא מרצונותיו ומרגילותו ומשכלו ומדותיו[24] ועולה למעלה מעלה כו׳. ועלי׳ זו היא נתינת כח שעל ידה נעשית אח״כ הירידה מלמעלה למטה, לעבודה דהנהג בהן מנהג דרך ארץ[25]. ועי״ז נעשה הענין דאשר אראך, אותך בעצמך, שמתגלה מעלתו של כאו״א מישראל, וגם אשר אראך גילוי אלקות, כי ע״י הירידה למטה ה״ה עולה לשרשו ומקורו האמיתי (ועד שעולה למעלה משרשו ומקורו, למעלה משורש הנאצלים), כמ״ש[26] והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה, שזהו אמיתית ענין התשובה.

ג) **וע״י** העבודה בב׳ קוים אלו, באים לגילוי דלע״ל דכתיב בי׳[27] והתהלכתי בתוככם, ב׳ מיני הילוך[28], וכמ״ש[29] ואולך אתכם קוממיות, ב׳ קומות[30], שזהו ע״י מעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות במיוחד[31], ובפרט בעקבתא דמשיחא, ועי״ז באים אל הארץ אשר אראך, גילוי אלקות בבחי׳ ראי׳, כמ״ש[32] ולא יכנף עוד מוריך, בלי לבושים[33] [וכפי שכבר הי׳ לעולמים מעין זה בשעת מ״ת, כמ״ש[34] וכל העם רואים גו׳, אבל זה הי׳ רק מעין הגילוי דלע״ל], וכמבואר בארוכה בשער האמונה[35] (ובקיצור בלקו״ת[36]) שלימוד התורה לע״ל יהי׳ בבחי׳ ראי׳. וכל זה נפעל ע״י העבודה בב׳ מיני הילוך עתה, שבכללות הם תורה ומצוות,

---

19) יחזקאל לג, כד.
20) פרשתנו יד, יג.
21) ב״ר פמ״ב, ח.
22) ראה תניא פי״ח. תו״ח תצוה תקלז סע״ב [שסד, ריש ע״א]. ובכ״מ.
23) ראה זהר ח״א רסו, ב. ח״ג שו, ב. סה״מ קונטרסים ח״ב שיח, סע״ב ואילך.
24) ראה סד״ה לך לך תרס״ו (המשך תרס״ו ע׳ סז [צ]).
25) ברכות לה, ב.
26) קהלת יב, ז. וראה לקו״ת ר״פ האזינו. שם ר״פ בלק.
27) בחוקותי כו, יב.
28) אוה״ת בחוקותי ע׳ תרמ ואילך. וראה גם ד״ה לך לך תשל״ח פ״ה (סה״מ תשל״ח ע׳ סג).
29) שם, יג.
30) ב״ב עה, א. סנהדרין ק, א. וראה אוה״ת שם ע׳ תרנג. ע׳ תערב ואילך. ד״ה לך לך הנ״ל שם.
31) ראה תניא רפל״ז.
32) ישעי׳ ל, כ.
33) תניא פל״ו (מו, א).
34) יתרו כ, טו.
35) פ״ס.
36) צו יז, א.

שתורה ענינה מלמעלמ״ט, כמ״ש[37] מן השמים השמיעך את קולו גו׳, ומצוות ענינם העלאת הדברים הגשמיים למעלה (כמבואר בתו״א בתחלתו[38]), ועי״ז באים לקיום היעוד והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלקים[27], ואולך אתכם קוממיות, במהרה בימינו ממש.

37) ואתחנן ד, לו.

38) ראה גם אוה״ת יתרו ע׳ א׳כו. ע׳ א׳מב.

הוספה

א

[ג׳ טבת ה׳תשכ״ב]

קליין
בתי אונגרין 47, ירושלים (ישראל)

נסיעתכם כשורה ולהצלחה מופלגה

מנחם שניאורסאהן

ב

[ד׳ טבת ה׳תשכ״ב]

גליצנשטיין
ע״ש ישיבה, לוד (ישראל)

בבקשה לסדר צאתכם לשלום לקליין כדבעי.

מזכירות

❀ ❀ ❀

א

קליין: הרב ירחמיאל בנימין הלוי וזוגתו מרת לאה קליין.
נסיעתכם: לאוסטרליא, בשליחות כ״ק אדמו״ר.

ב

לקליין: ראה לעיל אגרת הקודמת והמצויין שם.
צאתכם לשלום .. כדבעי: ראה גם ימי תמימים ח״ג ע׳ 100.

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ״ק אדמו״ר זי״ע

❁

ולזכות

הילד **צבי הירש** שיחי׳

ליום הולדתו וא״ו תשרי

וליום הכנסו בבריתו של אאע״ה י״ג תשרי, ה׳תשפ״ז

ולזכות הוריו

הרה״ת ר׳ **חיים שאול** וזוגתו מרת **חי׳ מושקא**

בנותיהם **זעלדא רחל** ו**שיינא** שיחיו **שקדי**

שלוחי כ״ק אדמו״ר לבילינגס, מונטאַנאַ

❁

נדפס על ידי ולזכות זקניהם

הרה״ת **יוסף יצחק** וזוגתו מרת **צלחה חנה** שיחיו **עמאר**

שלוחי כ״ק אדמו״ר לסען עי מארן, צרפת

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות